

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8343/2021
23.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Гордане Џакула и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Грчић адвокат из ..., против тужене „UniCredit Bank Србија“ АД са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Младен Аврамовић адвокат из ..., ради утврђења ништавости, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 7738/20 од 12.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 7738/20 од 12.05.2021. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж 7738/20 од 12.05.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П 19745/2018 од 23.01.2020. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди ништавост одредбе члана 9. став 1. тачка 1. уговора о готовинском кредиту број ... од 09.06.2016. године и да се **ОБАВЕЖЕ** тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 24.800,00 динара.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да на име трошкова поступка исплати туженој износ од 81.500,00 динара, у року од 8 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 7738/20 од 12.05.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 19745/2018 од 23.01.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног касационог суда, посебна ревизија тужене у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, одредбом члана 9. став 1. тачка 1. Уговора о готовинском кредиту од 09.06.2016. године уговорена је обавеза тужиоца да плати фиксну једнократну накнаду за обраду кредитног захтева у висини од 2% од износа одобреног кредита - минимум 1.600,00 динара. Ова накнада урачуната је у ефективну каматну стопу од 8,17%.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом члана 103. Закона о облигационим односима утврдили ништавост спорне одредбе, са образложењем да је унета у уговор супротно добрим пословним обичајима. По становишту суда, тужена има право да кроз обрачун ефективне каматне стопе наплати накнаду за услуге које пружа, па и накнаду за обраду кредитног захтева, али уз обавезу да корисницима пре закључења уговора о кредиту на јасан и непосредан начин предочи њихове додатне обавезе које прате тај уговор и да определи структуру накнаде, како би корисник кредита тачно знао које услуге плаћа. С`обзиром да у конкретном случају нема доказа о томе да је тужена поступила на тај начин, нижестепени судови су закључили да је оспорена уговорна одредба у супротности са основним начелима облигационог права предвиђеним у члановима 12, 18. и 21. Закона о облигационим односима.

По становишту Врховног касационог суда, нижестепени судови су у овом спору погрешно применили материјално право.

Исправан је закључак нижестепених суда о праву тужене да наплати накнаду за обраду кредитног захтева. То право тужене није искључено одредбама чланова 1065-1068. Закона о облигационим односима којима је регулисан уговор о кредиту, а то њено право произилази из чланова 42. и 43. Закона о банкама, односно чланова 9. став 3. и 17. став 4. тачка 10. Закона о заштити корисника финансијских услуга, односно Одлуке о условима и начину обрачуна ефективне каматне стопе и изгледу и садржини образаца који се уручују кориснику, важеће у време закључења уговора.

Међутим, погрешан је закључак суда да је спорна уговорна одредба ништава зато што тужена банка није доказала да је у понуди исказала структуру накнаде и на тај начин тужиоца довела у неравноправан положај. Понуда тужене (достављена уз поднесак 25.03.2019. године сачињена је на обрасцу прописаном наведеном Одлуком и у рубрици о трошковима кредита садржи приказ свих накнада и трошкова који падају на терет тужиоца, исказаних по врсти и висини. Из наведених законских одредби и одредби означеног подзаконског акта не произилази да је тужена била дужна да у понуди посебно исказује структуру ове накнаде. Због тога изостанак тих података у понуди, коју је тужилац прихватио закључењем уговора о кредиту, оспорену одредбу тог уговора не чини ништавом ни из разлога предвиђеног чланом 47. Закона о облигационим односима, нити је та одредба у супротности са начелима савесности и поштења, односно добрих пословних обичаја.

Из наведених разлога, ревизијски суд је преиначио нижестепене пресуде и одбио тужбени захтев, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка, и зато применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП. Туженој су досуђени трошкови за састав једног поднеска у износу од 6.000,00 динара и ревизије у износу од по 18.000,00 динара, вештачење у износу од 15.000,00 динара, заступања на два одржана рочишта у износу од по 7.500,00 динара, судску таксу за ревизију у износу од 3.800,00 динара и одлуку поревизији у износу од 5.700,00 динара.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић